

3.9.2024

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lisärahoituksen valmisteluryhmä 8/2024

Aika to 29.8.2024 klo 13.00–16.00

Paikka Sosiaali- ja terveysministeriö, Meritullinkatu 8 Helsinki, kh Vaikuttamo
Teams-etäyhteys

Läsnä

Noora Heinonen, finanssineuvos, yksikön päällikkö, valtiovarainministeriö, pj
Merja Salmi, lainsäädäntöneuvos, valtiovarainministeriö
Virpi Vuorinen, budjettineuvos, valtiovarainministeriö
Eeva Mäenpää, hallitusneuvos, valtiovarainministeriö
Andreas Blanco Sequeiros, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö
Kirsi Ruuhonen, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö
Elina Palola, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö klo 13.51 alkaen
Jaana Määttä, johtava asiantuntija, sisäministeriö
Timo Aronkylä, hyvinvointialuejohtaja, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Mikko Hokkanen, konsernipalvelujen toimialajohtaja, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue klo 13.57 alkaen
Kimi Korvanen, tietohallintopäällikkö, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Tiia Tuovinen, juristi, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Marianne Juosila, strategiapäällikkö, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Juri Matinheikki, johtava erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö
Antti Väisänen, johtava erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö
Hanna-Maija Pertola, projektiassistentti, valtiovarainministeriö, tekninen sihteeri

Erikseen kutsutut

Tiina Snellman, strategia- ja ohjausyksikön johtaja, sisäministeriö
Teija Mankkinen, neuvotteleva virkamies, sisäministeriö
Tiina Etelälahti, erityisasiantuntija, sisäministeriö
Annika Parsons, lainsäädäntöneuvos, sisäministeriö
Mira Leinonen, pelastusylitarkastaja, yksikön päällikkö, aluehallintovirasto
Jyrki Landstedt, pelastusjohtaja, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Jussi Rahikainen, palvelualuejohtaja, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 13.01. Hyväksyttiin ehdotus kokouksen asialistaksi.

Kokouksen alkuun Timo Aronkytö Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta, jäljempänä VAKE, totesi, että hän joutuu välillä olemaan hetkellisesti poissa kokouksesta. Pelastustoimen kustannuksista Aronkytö selosti, että Vantaan ja Keravan kaupungeilta ns. siirtyneet kustannukset olivat n. 5 milj. euroa todellisia kustannuksia pienemmät (mm. vuokra- ja ict-menoja puuttui laskelmista). Vantaan ja Keravan siirtyneet kustannukset olivat Aronkytön mukaan 14,6 milj. euroa, kun todelliset menot olivat 19,8 milj. euroa.

2. Lisärahoitushakemuksessa pelastustoimen palveluja koskeneiden huomioiden ja tietojen esittely ja käsittely

Jyrki Landstedt selosti VAKEn pelastustoimen tilannetta: pelastuslaitoksen palvelukyvyyn ja palveluverkon nykytilannetta, henkilöstömitoitusta, pelastustoiminnan toimintavalmiutta, uudistusohjelman toimenpiteitä, palvelutason määrittelyä sekä ilman lisärahoitusta tulevaa säästötarvetta ja sen vaikutuksia palveluihin. Ilman lisärahoitusta tulevan säästötarpeen aiheuttamia vaikutuksia palveluihin olisivat etenkin: 1) Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen palvelukyky ja palvelutaso heikkenisivät; 2) pelastuslaitokselle kohdistuisi 4 milj. euron säästövaatimukset; 3) säästöt olisivat toteutettavissa henkilöstömenoja karsimalla: pelastustoimen operatiivisesta vahvuudesta 2 pelastusyksikköä ja irtisanomalla 48 palomiestä (2,8 milj. euroa) sekä ensihoidon operatiivisesta vahvuudesta 2 ensihoitoyksikköä ja irtisanomalla 24 ensihoitajaa (1,3 milj. euroa); 4) aluehallintoviranomaisen edellyttämiä korjaustoimenpiteitä ei pystyttäisi toteuttamaan; 5) pelastustoimen palveluja ei pystyttäisi tuottamaan pelastustoimen järjestämislain edellyttämällä tasolla.

Landstedtin näkemyksen mukaan pelastustoimen menot ovat tietolähteestä riippuen erilaisia, joko 19,8 milj. euroa tai 18,1 milj. euroa. Vuonna 2023 pelastustoimeen osoitettu rahoitusta 14,6 milj. euroa.

Puheenjohtaja totesi, että valmisteluryhmän 8.8.2024 pidetyssä kokouksessa, jossa käsiteltiin rahoitusmalliin ja rahoituksen siirtymiseen liittyviä VAKEn huomioita, valtion edustajien diaesityksessä ollutta VAKEn pelastustoimen laskennallista rahoitusta koskevaa diaa (dia 7) ei ajan puutteen vuoksi käsitelty kyseisessä kokouksessa. Dian keskeiset huomioidut ovat: 1) VAKella on maan alhaisimmat siirtyneet kustannukset: n. 50 euroa / asukas (maan keskiarvo 87 euroa / asukas); 2) VAKEn pelastustoimen laskennallinen rahoitus on kuitenkin siirtyneitä kustannuksia korkeampaa: v. 2022 79 euroa / asukas, vuonna 2023 81 euroa / asukas, vuonna 2024 82 euroa / asukas ja vuonna 2025 92 euroa / asukas; sekä 3) pelastustoimen rahoitus on laskennallista, ei kunkin alueen toteutuneisiin kustannuksiin perustuvaa.

Puheenjohtaja totesi, että VAKElta saatujen pelastustoimen lukujen perusteella on arvioitavissa, että pelastustoimen osuus haetusta 74 milj. euron lisärahoituksesta on 4 milj. euroa. Puheenjohtajan kysymykseen siitä, mistä erot pelastustoimen menoissa johtuvat, todettiin, että SM:n esittämät luvut pohjautuvat Valtiokonttorin tietoihin. Valtiokonttorin tietojärjestelmiin ei ole viety kaikkia VAKEn pelastustoimea koskevia tietoja. Pelastustoimi ei itse vie tietoja Valtiokonttorin tietojärjestelmiin, vaan hyvinvointialue raportoi tietojärjestelmiin sekä sosiaali- ja terveystieteiden että pelastustoimen kustannukset.

Jaana Määttä selosti pelastustoimen tilannetta SM:n näkökulmasta: lisärahoitushakemuksessa esitettyjä pelastustoimea koskevia nostoja; talouden näkökulmia vuosina 2023 ja 2024; uudistusohjelman säästötavoitteita; sekä viranomaismaksuja. Esityksen keskeisiä havaintoja olivat muun muassa seuraavat: 1) Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 12.1.2024 antanut päätöksen pelastustoiminnan palvelutasossa olevista puutteista. AVIn korjausmääräys kohdistuu vuodelle 2034 asti.; 2) VAKEn pelastustoimen osuus on eroteltava Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimen osuuksista; 3) investointeja koskevat asiat käsitellään lisälainanottovaltuusprosessissa; 4) vuonna 2024 pelastustoimen laskennallinen rahoitus on suurempi kuin

TA2024:ssa arvioidut kustannukset; sekä 5) bruttokustannusten nousu vuodesta 2022 vuoteen 2024 on noin 10 milj. euroa.

Esitysten jälkeen käydyssä keskustelussa VAKEn edustajat nostivat esiin muun muassa seuraavia huomioita: 1) laskennallisen rahoituksen riittävyden arvioinnissa on otettava huomioon myös tavoite vuoden 2023 alijäämän kattamiseen, vaikka vuoden 2024 rahoitus olisikin ylijäämäinen; 2) pelastustoimen palvelutaso on alle lakisääteisen minimin; 3) pelastustoimen menoista noin 75 % on sellaisia menoja, joihin ei voi vaikuttaa; 4) bruttokustannusten nousuun ovat vaikuttaneet muun muassa palkkaratkaisut ja lainsäädännössä säädetyt uudet tehtävät; 5) vuoden 2024 talousarviossa pelastustoimen kustannustaso on 36,3 milj. euroa toisin kuin SM:n diaesityksessä esitetty 40 milj. euroa; 6) vuonna 2028 pelastustoimen palvelutason tulisi täyttää minimitaso; 7) palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelmassa ei ole esitetty uusia vakansseja vuosille 2024-2025.

Koska VAKEn pelastustoimen edustajat olivat nähneet rahoituksen siirtolaskelman vasta kokousmateriaalissa, sovittiin, että Tiimeri-tilan kokousaineistoon toimitetaan erillinen selvitys pelastustoimen siirtolaskelmasta.

Mira Leinonen Etelä-Suomen aluehallintovirastosta selosti aluehallintoviraston antamia korjausmääräyksiä. Aluehallintovirasto on 30.8.2024 asettamassa 350 000 euron uhkasakon hälytettävien muodostelmien osalta. Erytystä vaaraa aiheuttavien kohteiden määrä on VAKella noussut nykyisestä kahdesta neljään. Yhteensä kohteiden määrä Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella on tällä hetkellä yhdeksän.

Puheenjohtajan kysymykseen siitä, miten kaksi hyvinvointialuetta neuvottelevat keskenään rahoitusvajeen kattamisesta, VAKEn edustajat totesivat, että keskustelua käydään ainoastaan talousarvioprosessin aikana, ei enää sen jälkeen tai kesken talousarviovuoden. Maksuosuudet on todettu yhteistoimintasopimuksessa.

3. Seuraavien kokouksien ajankohtien ja käsittelyaiheiden vahvistaminen

Puheenjohtaja totesi, että valmisteluryhmälle on myönnetty 2 viikkoa jatkoaikaa. Valmisteluryhmän seuraavat kokoukset ovat: ti 3.9. klo 9.00–12.00; ke 4.9. klo 12.05–14.00 sekä ke 11.9. klo 8.30–11.00.

Tiistain 3.9.2024 kokouksessa käsitellään VAKEn taloustietoja sekä hallinnon ja konsernipalvelun taloutta. Taloustietoja koskevat VAKELLE osoitettavat tarkentavat kysymykset toimitetaan viimeistään maanantaina 2.9.2024 Tiimeri-työskentelytilaan.

4. Muut esille tulevat asiat

Kokousmuistioden 4/2024 ja 5/2024 käsittely siirretään 3.9.2024 pidettävään kokoukseen.

VAKE totesi voivansa toimittaa Tiimeri-työskentelytilaan VAKEn vastauksen aluehallintovirastolle lastensuojelua koskevassa valvonta-asiassa.

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 15.21.